

ಆದಾಯ ಮುಚ್ಚಟ್ಟು ವಂಚಿಸುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ತಡೆ | ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಸುಲಭ ಜೀವನಾಂಶ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಆಸ್ತಿ ಘೋಷಣೆ ಕಡ್ಡಾಯ!

■ ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಹುಣಸವಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು
Srikanth.G@timesgroup.com

ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿದ ವೇಳೆ ಎದುರಾಗುವ ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿ 'ದೊಡ್ಡ ತಲೆನೋವಾಗಿ' ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಕಾರಣ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ವಿವರ ಘೋಷಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಆಸ್ತಿ ಅಷ್ಟಿಧ -ಇಷ್ಟಿಧ ಎಂದು ಸುವ್ಯನೇ ಆರೋಪ ಪ್ರತ್ಯಾ ರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಆರೋಪಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆ ಒದಗಿಸಲು ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸುಳ್ಳು ಸರ್ವೆ ಫಿಕ್ಶನ್‌ಗೆ ದಂಡನೆ

ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಸುಳ್ಳು ಆದಾಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಐಪಿಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 191, 193 ಮತ್ತು 199 ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಲ್ಲದೆ, ಏಳು ವರ್ಷ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಐಪಿಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 209 ಪ್ರಕಾರ 2 ವರ್ಷ ಜೈಲು ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

● ಇಷ್ಟು ದಿನ ಆದಾಯ ವಿವರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಸಲು ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಇದೀಗ ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಆದಾಯ ವಿವರ ಘೋಷಣೆ ಕಡ್ಡಾಯ ವಾದ್ದರಿಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲಕಾರಿ.

-ಟಿ.ಎಸ್. ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ವಕೀಲರು

ಹಳೇ ಕೇಸ್‌ಗೂ ಅನ್ವಯ

ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಆದಾಯ ವಿವರಗಳ ಘೋಷಣೆ ಹಳೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಅರ್ಜಿಗಳ ಜತೆಯೇ ಅರ್ಜಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಘೋಷಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಗರಿಷ್ಠ 4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳೂ ನಿಖರವಾಗಿ ಜೀವನಾಂಶ ಕೊಡಿಸಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆನಂತರವೂ ಜೀವನಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಳ ಕೋರಿ ಪತ್ನಿ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಪತಿ ನಡುವೆ ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶವೇನು?

ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿ ಕುರಿತು ಕುಸುಮಾ ಶರ್ಮಾ ವರ್ಸಸ್ ಮಹಿಂದರ್ ಕುಮಾರ್ ಶರ್ಮಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಾಲ್ಕು ಸರಣಿ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಸವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಅದೇ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ರಜನೀಶ್ ವರ್ಸಸ್ ನೇಹಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಜೀವನಾಂಶ' ನಿಗದಿ ಕುರಿತಂತೆ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ. ಮಧ್ಯಂತರ

ಜೀವನಾಂಶ, ಕಾಯಂ ಜೀವನಾಂಶ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಆದಾಯ ಘೋಷಣೆ ನಮೂನೆಯನ್ನೂ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಎಲ್ಲ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಜೀವನಾಂಶ:

ವಿಶೇಷ ಮದುವೆ ಕಾಯಿದೆ 1954, ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ 1955, ಹಿಂದೂ ದತ್ತು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಯಿದೆ 1956, ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯಿದೆ 2005ರಡಿ, ಅಪರಾಧ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 125 ಅನ್ವಯ ಪತಿಯಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಾದ ಪತ್ನಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಘೋಷಣೆಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ಕೋರಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಳಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು

- ಬಾಕಿ ಇರುವ ಕೇಸ್‌ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ಜೀವನಾಂಶ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಆದಾಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯ.
- ಆದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಷೇಪ ವಿತ್ತಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಪೂರಕ ದಾಖಲೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು
- ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಥವಾ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ.
- ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸಿಆರ್‌ಪಿಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 340ರಡಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿಂದನೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬಹುದು.
- ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು, ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವವರು, ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ವಿವರ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ವಿನಾಯ್ತಿ.
- ಮಧ್ಯಂತರ ಜೀವನಾಂಶ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಿ ವಿವರ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು
- ಕಾಯಂ ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿ ವೇಳೆ ಮದುವೆ ಊರ್ಜಿತದ ಅವಧಿ, ಮಧ್ಯಂತರ ಜೀವನಾಂಶ ಮತ್ತಿತರ ಅಂಶ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.
- ಜೀವನಾಂಶ ನಿಗದಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.